

ΘΡΑΝΙΑ

στο Αιγαίο

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024 | ΤΕΥΧΟΣ 3^ο

αφιέρωμα στη Θάλασσα

ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ

ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ

ΚΑΣΟΣ

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

ΛΕΙΨΟΙ

ΝΙΣΥΡΟΣ

ΦΟΥΡΝΟΙ

ΕΝΑΣ ΠΑΛΙΟΣ **ΝΑΥΤΙΚΟΣ**
ΜΟΙΡΑΖΕΤΑΙ **ΙΣΤΟΡΙΕΣ**
ΑΠΟ ΤΑ **ΤΑΞΙΔΙΑ** ΤΟΥ

ΕΞΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ
ΕΝΑΛΙΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η ΖΩΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΜΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΨΑΡΑ

Σχεδιασμός και Υλοποίηση

Αναγέννηση
& Πρόοδος

Δημοσιογραφική Καθοδήγηση και Υποστήριξη

IMECD: Institute for
Media Education
and Development

Αποκλειστικός Δωρητής:

ΙΣΝ / ΣΝΦ

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

emancipating humanity | empowering humanity

EDITORIAL

Αυτή τη φορά, ξεκινάω με μία προσωπική αφήγηση: όταν οι συνεργάτες μου, με ενημέρωσαν ότι το τρίτο τεύχος είναι σχεδόν έτοιμο και ότι χρειάζονται από εμένα ένα εισαγωγικό σημείωμα για να το συμπεριλάβουν στην έκδοση, ομολογώ ότι δυσκολεύτηκα να ανταπεξέλθω.

Δυσκολεύτηκα, και το εννοώ, βαθιά συγκινημένος και εντυπωσιασμένος από τις ιστορίες και τις «φωνές» των νέων μυαλών από τα ελληνικά απομακρυσμένα νησιά που αντιχούν στα κύματα!

Στον διασυνδεδεμένο κόσμο μας, είναι εύκολο να νιώθεις απομόνωση σε απομακρυσμένα νησιά. Ωστόσο, η προσπάθεια των παιδιών, μέσα από τις σελίδες αυτής της εφημερίδας, αποτελεί την σθεναρή απόδειξη ότι ξεπερνάμε τα γεωγραφικά όρια και συγκεντρωνόμαστε ως κοινότητα, ορμώνοντες από την κοινή μας αγάπη για την αφήγηση και τη δέσμευσή μας να ρίξουμε φως στην ομορφιά, τις προκλήσεις και τους θριάμβους της νησιωτικής ζωής.

Από τα πολύβουα λιμάνια μέχρι τις γαλήνιες παραλίες, από τα αρχαία ερείπια μέχρι τις σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας, κάθε άρθρο αντικατοπτρίζει τις μοναδικές οπτικές και φωνές της νεολαίας των νησιών μας.

«Πώς να κρυφτείς από τα παιδιά? Έτσι και αλλιώς τα ξέρουν όλα»

Καλή ανάγνωση!

Παναγιώτης Κουλουβάρης, Αναπληρωτής Καθηγητής Α' Ορθοπαιδικής Χειρουργικής Κλινικής ΕΚΠΑ, Πρόεδρος «Αναγέννηση και Πρόοδος»

Φτάσαμε αισίως στο τρίτο τεύχος των «Θρανίων στο Αιγαίο» - το δεύτερο για την τρέχουσα σχολική χρονιά. Η δημοσίευση του τεύχους αυτού, με κεντρικό θέμα τη «θάλασσα», μας δίνει τεράστια χαρά. Τόσο γιατί βλέπουμε την ουσιαστική συνεργασία μιας ομάδας μαθητών και μαθητριών Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου από 7 διαφορετικά νησιά του Αιγαίου (και με πολλά ναυτικά μίλια απόσταση μεταξύ τους) να κυλάει αρμονικά και ακαταπόνητα, αλλά και γιατί το όραμα της «Αναγέννησης και Πρόοδος» για την δημιουργία αυτής της σχολικής εφημερίδας, το οποίο μοιραστήκαμε και εμείς ως ομάδα του iMedD από την πολλή αρχή, φαίνεται πως έχει ιδιαίτερο νόημα να υπάρχει και να προχωράει.

Η συμβολή μας ως iMedD εξακολουθεί να αποκρυσταλλώνεται μέσω μιας παραγωγικής και δημιουργικής διαδικασίας καθοδήγησης, στην οποία οι μαθητές και οι μαθήτριες δεν μετέχουν απλώς, αλλά και ορίζουν σε μεγάλο βαθμό. Οι

συνθήκες «αίθουσας σύνταξης» που ζωντανεύουμε σε κάθε διαδικτυακή μας συνάντηση, θέτοντας τα παιδιά στο επίκεντρο της συζήτησης για το περιεχόμενο, τα θέματα και την προσέγγισή τους, η πίστη στις αρχές του ρεπορτάζ και στους βασικούς κανόνες σύνταξης δημοσιογραφικού λόγου, η προσήλωση στην λεπτομέρεια (και την αλήθεια) και η αναγνώριση της σημασίας της έρευνας, σε κάθε βήμα της πορείας αυτής είναι, ναμίζω για όλους μας, συναρπαστική. Και στο συγκεκριμένο τεύχος μπορείτε να δείτε, μέσα από εικόνες και φωτογραφίες, ακόμα και στιγμιότυπα αυτής της διαδικασίας.

Από τότε που δημοσιεύτηκε το τελευταίο μας τεύχος, έχει μεσολαβήσει και ένα ακόμα αξιοσημείωτο γεγονός: Κάποια μέλη της συντακτικής ομάδας, με την υποστήριξη και τον συντονισμό της «Αναγέννησης και Πρόοδος», είχαν την ευκαιρία να ταξιδέψουν (πολλές ώρες και από πολύ μακριά σε αρκετές περιπτώσεις) για να επισκεφτούν την Αθήνα και να συμμετάσχουν σε ένα εργαστήριο βασικών αρχών Δημοσιογραφίας που διοργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε από το iMedD, αλλά και σε μία ξενάγηση, στη συνέχεια, στα γραφεία της

εφημερίδας «Καθημερινή». Το αντάμωμα αυτό, στο οποίο - τουλάχιστον αυτή τη φορά - είχε τη δυνατότητα να συμμετάσχει μόνο ένα μέλος της συντακτικής ομάδας, ήταν κάτι που δεν θα ξεχάσουμε ποτέ. Η γνωριμία μας, για πρώτη φορά φυσική παρουσία, αλλά και το πηγαίο ενδιαφέρον για τη δημοσιογραφία που ευστήραμε και εμείς στο iMedD από μικρούς και μεγάλους, ήταν κάτι πρωτόγνωρο, ενώ αποτέλεσε αφορμή και για κάτι άλλο: μια υπόσχεση στον εαυτό μας, ότι θα είμαστε εδώ και στο μέλλον για να μοιραζόμαστε την πίστη μας τόσο στην δημοσιογραφία όσο και στις επόμενες γενιές, δημοσιογράφων και πολιτών.

Εις το επανιδείν!

Αναστασία Μουτζάκη, Project Manager iMedD Bridge, Δημοσιογράφος

Φωτογραφία: Χρήστος Καραγιωργάκης

Περιεχόμενα

- 2 EDITORIAL
- 3 Η ΑΡΡΗΚΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΜΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ
- 4 ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ...ΨΑΡΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ
- 6 ΚΟΛΥΜΠΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
- 7 ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΝΗΣΙ ΜΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΨΑΡΑ
- 8 ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ ΝΑΥΤΙΚΟ, ΤΟΝ ΠΑΠΠΟΥ ΜΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
- 9 ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ - ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ ΛΙΒΑΔΙ ΣΤΟ ΒΥΘΟ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
- 10 ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΙΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΚΑΣΙΟΥ
- 12 ΠΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΤΟΝ... ΝΟΥ ΜΑΣ
- 13 ΔΥΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ
- 14 ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΚΑΛΙΑ ΜΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ
- 15 ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΑΛΙ
- 16 ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΡΙΦΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- 17 ΤΑ «ΘΡΑΝΙΑ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ» ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΝ ΣΥΝΤΑΓΕΣ
- 19 ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΑΙΖΕΙ! ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΥΡΝΟΥΣ ΜΑΣ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΠΩΣ ΠΑΙΖΟΝΤΑΙ ΤΟΠΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Υπεύθυνος Έκδοσης:

Παναγιώτης Κουλουβάρης
Αναπληρωτής Καθηγητής Α' Ορθοπαιδικής Χειρουργικής Κλινικής ΕΚΠΑ
Επιστημονικά υπεύθυνος Sports Excellence | Κινητές Μονάδες | Trauma Edu

Δημοσιογραφική Καθοδήγηση και Επιμέλεια:

iMedD

Συντονισμός: **Ελένη Κάλια** | Υπεύθυνη προγράμματος iΑθλητικά Μονοπάτια • **Αλεξάνδρα Κούτση** | Υπεύθυνη Επικοινωνίας «Αναγέννηση & Πρόοδος»

Συντακτική Ομάδα - Υπεύθυνοι Εκπαιδευτικοί:

ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ: Άννα Παπανικολάου, Κολ्लीπη Κούντρια (Γυμνάσιο) • **ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑ:** Ευφημία Σπαυλά (Δημοτικό) • **ΚΑΣΙΟΣ:** Ιωάννης Κυράτογλου (Δημοτικό), Ευδοκία Τσαριδού (Γυμνάσιο) • **ΛΕΙΨΟΙ:** Μαρία Βαντισιάρη (Δημοτικό), Ιάκωβος Γιακαρίνης (Γυμνάσιο) • **ΝΙΣΥΡΟΣ:** Σοφία Χριστοπούλου (Δημοτικό) • **ΦΟΥΡΝΟΣ:** Χριστίνα Τριπλαλέξη (Γυμνάσιο) • **ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ:** Μπέπη Μουζάκ (Γυμνάσιο)

Φωτογραφία εξώφυλλου: Νίκος Κουκαούλας

Φωτογραφία οπισθόφυλλου: Ιάσωνας Αθανασιάδης

Σχεδιασμός Εξωφύλλου | Εκλιδοποίηση: New Start Creative Design

Μαθητές - Ιοντόκτες: **ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ:** Κατερίνα Πάννου, Λεωνόρης Κοροϊσκάκης, Γιώργος Μουστακιάκης, Χρήστος Μουστακιάκης, Παλυβίνη Μουστακιάκη, Βασιλική Λυμπερίου (Γυμνάσιο Α.Τ.) • **ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑ:** Ευφημία Βεργούλη, Εργίνα Γρηγόρη, Κωνσταντίνος Πασιλόγλου, Ελένη Αλακώλη, Ναμαίη Ντάικου, Γιάννης Γεωργιάδης, Νικόλαος Κουσουλίνης, Χρήστος Ανασάντζης, Χρυσόστομη Αχλαδιάτη, Αντώνης Κούρης, Αναστασία Σωτήρ, Κωνσταντίνος Μαριάκης (Δημοτικό) • **ΚΑΣΙΟΣ:** Ειρήνη Καλλιόπη Χατζηπέτρου, Φίλιππος Παπαγεωργίου (Δημοτικό), Γεωργία-Ειρήνη Μηνά, Γιοβίνα Ζενζεφύλλη, Κωστής Παπαδημητρίου, Δημήτρα Χρυσανθοπούλου, Φωτειάνα Καραγιωργάκη, Ρίνα Μόρη, Κέλλυ Παπαγεωργίου, Μιχαέλα Αστρά (Γυμνάσιο Α.Τ.) • **ΛΕΙΨΟΙ:** Μελίνα Γιακουμάκη, Γεωργία Βαβουλά-Κάβουρα, Ηλιάνα Γρύλλη, Βαρβάρα-Χαρά Μακρή, Ειρήνη Μπισσούρη, Βασιλεία Βαρκαδάου (Δημοτικό), Ταθάρια Μεταυράκη, Ζέφη Γρύλλη, Βίκτωρ Αντζελί (Γυμνάσιο Α.Τ.) • **ΝΙΣΥΡΟΣ:** Κατερίνα Δεμιτζίκη, Βασίλης Τακέλλαριου, Νησάσαν Μπρασάρεβιτς, Ηλίας Ντάντε Ανατολάκης Στουτέρφ, Σπηλιανή Τρακουσάου (Δημοτικό) • **ΦΟΥΡΝΟΣ:** Καμίση Ευιάννα, Καμίση Νικολέτα, Μαρκάκη Κωνσταντίνα, Μασίση Ουρανία, Παππά Μαργαρίτα, Τρεκρότη Μαρία (Γυμνάσιο Α.Τ.) • **ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ:** Αμφιλύκος Μαλιέζος, Μορλίνα Ντερβίσι, Νίκος Κοροβέλιτσης, Ελένη Παγουρά, Σέβη Κάκα (Γυμνάσιο Α.Τ.)

Έκδοση: Αναγέννηση & Πρόοδος

Η άρρηκτη σχέση του Αγίου Ευστρατίου με τη θάλασσα

Ελευθέριος Καραϊσκάκης, Γ' Γυμνασίου Αγίου Ευστρατίου

Φωτογραφία: Άννα Παπανικολάου

“

Ο Άγιος Ευστράτιος είναι το πιο απομακρυσμένο νησί του Αιγαίου πελάγους και περικλείεται από τεράστιες εκτάσεις θάλασσας που καθιστούν την περιοχή μας μοναδικό υδροβιότοπο. Κατά καιρούς έχουν γίνει έρευνες στη θαλάσσια περιοχή, οι οποίες έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα πως ο πλούτος σε έμβια όντα είναι μεγάλος. Η θάλασσα στον Άγιο Ευστράτιο έξτος των άλλων προσφέρει και εργασία στους κατοίκους του νησιού καθώς ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι αλιείς. Στην ευρύτερη περιοχή του νησιού υπάρχουν πολλά είδη ψαριών που είναι αναγνωρισμένα για την καλή τους ποιότητα και γευστικότητα τους (φαγκρί, συναγρίδες, μπαρμπούνια κ.α.). Βέβαια, υπάρχουν μεγάλοι πληθυσμοί ψαριών που αναπαράγονται στα νερά του νησιού και προσελκύουν φώκιες και δελφίνια. Μεγάλος αριθμός από Μεσογειακές φώκιες ζει και αναπαράγεται στο νησί καθώς το θαλάσσιο πάρκο βορείων Σποράδων που φιλοξενεί ίδιου είδους φώκιες δεν απέχει παρά μερικά μίλια από τον Άγιο Ευστράτιο.

Τα κρυστάλλινα νερά και οι αμώδεις παραλίες χαρίζουν μαγευτικά τοπία που τον καθιστούν υπέροχο τόπο αναψυχής. Το νησί περικλείεται από πολλές παραλίες, αρκετές από τις οποίες είναι προσβάσιμες από τη στεριά. Εξαιτίας του ηφαιστειογενούς εδάφους ορισμένα σημεία του νησιού θυμίζουν σεληνιακό τοπίο. Λόγω της διάβρωσης και των σαθρών πετρωμάτων έχουν δημιουργηθεί κατά μήκος της ακτογραμμής θαλάσσιες σπηλιές οι οποίες αποδίδουν μοναδικά τοπία που αξίζει κάποιος να επισκεφθεί καθώς είναι μοναδικές στο είδος τους. Από γαλαζοπράσινα, απάνεμα νερά έως μανιασμένα μπλε κύματα, η θάλασσα μας δείχνει όλες τις εκφάνσεις της και αντικατοπτρίζει την καθημερινότητα των κατοίκων από το “ήρεμο” καλοκαίρι έως τον “άγριο” χειμώνα. Συνεπώς η ζωή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την θάλασσα.

”

Χρήστος Ανασοντζής
Αντώνης Καίρης
Γιάννης Γεωργούλης
Χρυσοστόμη Αχλαδιώτη
Αναστασία Σισώη

Κωνσταντίνα Πασλόγλου
Νικήτας Κουσουλίνης
Πανορμίτης Κουσουλίνης
Χρήστος Καμπούρης
Κωνσταντίνος Μαριάκης

Ελένη Αλακιώτη
Νομική Ντάικου
Άννα Σισώη
Μανώλης Σταυλάς
Ευφημία Βεργούλη
Εργίνα Γρηγόρη

Μαθητές ΣΤ' Δημοτικού Σχολείου Αστυπάλαιας

Με αφορμή το λimerik του Γιώργου Σεφέρη που διαβάσαμε στο βιβλίο Γλώσσας της Στ' Δημοτικού αποφασίσαμε να γράψουμε τα δικά μας ποιήματα λimerik για την εφημερίδα μας. Τα λimerik (limerick) είναι πεντάστιχα σατιρικά ποιήματα, τα οποία προσεγγίζουν το σουρεαλισμό, είναι πρωτοποριακά ως προς το ύφος, συχνά «χωρίς νόημα», συνυπάρχει το λογικό με το παράλογο, το δυνατό με το αδύνατο, το πιθανό με το απίθανο.

Ήταν κάτι νησάκια
που πήγαιναν ταξιδάκια
Έλαμπαν σαν αστεράκια
κι έμοιαζαν σαν διδυμάκια
τα νησάκια που πήγαιναν ταξιδάκια.

Ήταν ο Θαλασσούλης
και ήταν γλυκούλης
Του άρεσαν τα γλυκάκια
τα γλυκά κουραμπιεδάκια
Αχ! Αυτός ο Θαλασσούλης!

Ήταν κι ο Αστερούλης
που ήταν φωτεινούλης
Του άρεσαν τα κυματάκια
και τα ωραία βοτσαλάκια
Αχ! Αυτός ο Αστερούλης!

Ήταν μια κοπέλα από τη Αστυπαλιά
που έτρωγε παραδοσιακά φαγητά
Πήγε Κάσο, Άγιο Ευστράτιο, Λειψούς,
Νίσυρο, Φούρνους, Καστελόριζο
Φίλους έκανε παντού
Ετούτη η κοπέλα από την Αστυπαλιά.

Το μαύρο πλοίο που 'φτασε
σε άσπρο λιμάνι
Κι ο καπετάνος μίλησε
με το μαύρο στεφάνι
Κι εκεί όπου τον εφάχνανε
στη στεριά να γιάνει..
Το άσπρο πλοίο που 'φτασε
στο άδειο το λιμάνι

Κι όπου το περίμενε το άδειο το στεφάνι
κι έριξε άγκυρα στο χαλασμένο λιμάνι
Με χαλασμένη άγκυρα μαγκιά
κανείς δεν κάνει.

Στην Αστυπαλία θάλασσες ωραίες
υπάρχουν
Ψαράκια μέσα κολυμπούν
Μικρά, μεγάλα
Βόσκουν στα φύκια με χαρά
Τούτα τα ψαράκια που κολυμπούν

Ήταν μια μέδουσα μ' ένα φαγκρί
Που 'παιζαν μονόπολη
Το φαγκρί όταν έχανε έκοφτε
Και η μέδουσα το κυνηγούσε
Αχ! Αυτό το πονηρό φαγκρί

Ήταν μια φάλαινα στρουμπουλή
Που 'τρωγε πολύ φαΐ
Κολυμπούσε, κολυμπούσε
Μα φαΐ δεν έβρισκε
Τούτη η φάλαινα η στρουμπουλή

Ήταν μια φάλαινα στρουμπουλή
Που 'τρωγε μαλάματα
Κι όταν τελείωσε ο ωκεανός
Τέλειωσε κι ο ουρανός
Ήταν μια φάλαινα στρουμπουλή

Ήταν μια φάλαινα
που ήθελε να γίνει μπαλαρίνα
και όλοι την έλεγαν τσαχπίνα
γιατί χόρευε πολύ
η φάλαινα η μπαλαρίνα.

Ήταν ένας αστερίας
Που ήθελε να γίνει καρχαρίας
Κι όλο του έλεγε η μαμά του
«Πώς θα γίνεις καρχαρίας,
αφού είσαι αστερίας».

Ήταν κάποτε ένας χάνος
Που τον έπιασε ο Θάνατος
Κολυμπούσε κολυμπούσε να
ξεφύγει
Κι απ' τον Θάνο να φύγει
Τούτος ο χάνος που τον πήρε ο
Χάρος.

Ήταν ένας χάνος
Στρουμπουλός και τσαρλατάνος
Που έτρωγε απαραίτητως
Βάφλες, κέικ και ντορίτος
Σαν να μην έφτανε αυτό έφαγε
και παγωτό.

Ήταν ένα δελφινάκι
Όμορφο σαν λουλουδάκι
Πηδούσε σαν ελαφάκι
Και κοιμόταν σαν αγγελάκι
Το γλυκούλι δελφινάκι.

Ήταν κάτι νησάκια
που πήγαν ταξιδάκια
Ήταν όλα αγαπημένα
σαν όμορφα αστεράκια
τα νησάκια που πήγαν
ταξιδάκια.

Σκίτσο: Πανορμίτης Κουσουλίνης, Κρις Καμπούρης

Σκίτσο: Νικήτας Κουσουλίνης

Σκίτσο: Γιάννης Γεωργούλης

Σκίτσο: Κωνσταντίνος Μαριδάκης, Κρις Καμπούρης

Σκίτσο: Χρήστος Ανασοντζής, Πανορμίτης Κουσουλίνης

Σκίτσο: Αντώνης Καΐρης

Σκίτσο: Νικήτας Κουσουλίνης

Σκίτσο: Εργίνα Γρηγόρη

Σκίτσο: Άννα Σισώη, Ευφημία Βεργούλη

Σκίτσο: Χρυσοστόμου Αχλαδιώτη

Κολυμπώντας με την ιστορία...

Φωτογραφίες:
Κωνσταντίνα Μαρκάκη

Καμίτση Νικολέτα, Β' Γυμνασίου
Μαούνη Ουρανία, Γ' Γυμνασίου

Παππά Μαργαρίτα, Γ' Γυμνασίου
Τρικεριώτη Μαρία, Γ' Γυμνασίου

Γυμνάσιο Α.Τ. Φούρνων

Ένας από τους τέσσερις αρχαιολογικούς χώρους των Φούρνων βρίσκεται στο Πετροκοπιό. Πρόκειται για μία εκπληκτική παραλία με πεντακάθαρα νερά που παλαιότερα φιλοξενούσε ένα λατομείο.

Δεν έχει γίνει κάποια ανασκαφή μέχρι τώρα ώστε να έχουμε περισσότερες πληροφορίες, ωστόσο γνωρίζουμε πως τα μάρμαρά του χρησιμοποιήθηκαν στην αρχαία Μίλητο.

Στην παραλία έχουν απομείνει μάρμαρα μεγάλου μεγέθους, που για άγνωστους λόγους δεν μεταφέρθηκαν ποτέ στον προορισμό τους. Χαρακτηρίζονται ως ημίεργα καθώς η τελική επεξεργασία γίνονταν στον τόπο προορισμού. Αυτός είναι και ο λόγος που πάνω τους διακρίνονται σφυριές.

Γνωρίζοντας το νησί μας μέσα από τα μάτια ενός ψαρά

Μπουράκη Ταξιαρχία
Αγγελί Βικτωρας
Γρύλλη Ζαφειρία
 Μαθητές Α' Γυμνασίου Λειψών

Φωτογραφίες: Ταξιαρχία Μπουράκη

Όλα τα νησιά της Ελλάδας είναι ξεχωριστά. Ξεχωριστά για την ομορφιά τους μα και για τους ανθρώπους τους. Τους απλούς, τους καθημερινούς, που πονάνε και ζουν για το τόπο τους. Ένα από αυτούς θα σας παρουσιάσουμε σήμερα, έναν μαχητή της θάλασσάς μας, έναν ψαρά. Είμαστε σίγουροι πως θα αντιληφθείτε και εσείς μέσα από τα λόγια αυτού του απλού ανθρώπου την Αλήθεια του, τις καθημερινές αγωνίες του, τη ζωή του, τις δυσκολίες του, την ευλογία να κάνει αυτό που αγαπά, Στο καϊκι του φτάσαμε γύρω στο μεσημέρι. Ήθελε να μας υποδεχτεί στο χώρο της «δουλειάς» του, εκεί που περνάει τις πιο πολλές απ τις ώρες του, σχεδόν όλη του τη ζωή. Η συζήτηση μαζί του άνοιξε εύκολα, με ένα απλό και ζεστό «Γεια σας παιδιά, καλώς σας βρήκα» και μας άφησε να μπορούμε παραμέσα. «Σας ευχαριστούμε πολύ», είπαμε με ένα στόμα, με τα βλέμματά μας να περιστρέφονται σε κάθε σπιθαμή του καϊκιού, μα το μυαλό μας ήδη να γυρίζει σε χίλιες δυο ερωτήσεις. «Καθήστε παιδιά μου».

Μας κέρασε κάτι και κάπως έτσι «λύθηκε» η γλώσσα μας σα κουβάρι και αρχίσαμε: **«Αλήθεια, είναι όντως τόσο δύσκολο να ψαρεύεις; Ποια είναι τα καθημερινά ωράρια που πάτε για ψάρεμα»;** «Το καλοκαίρι 7 και μισή με 9 μισή, άλλες φορές, όσο πάει, μπορεί και ολοβραδύς». **«Και ποιες είναι οι ιδανικές συνθήκες για ψάρεμα»;** «Να σας πω, ο καιρός σαν είναι από 5 μποφόρ και κάτω είναι ιδανικός. Αλλά γίνεται και στα 6, ειδικά το καλοκαίρι που οι καιροί είναι πιο ήπιοι». **«Θεωρείτε εύκολο επάγγελμα το ψάρεμα»;** «Να σας πω, αναλόγως. Αυτά τα χρόνια είναι πολύ πιο δύσκολα σε σχέση με παλαιότερα. Δηλαδή είναι και εύκολο μα και πολλές φορές όχι, ανάλογα με τους καιρούς». **«Πόσα χρόνια εσείς ψαρεύετε και από ποια χρονιά αρχίσατε»;** «Γύρω στα 50 χρόνια. Κοιπάχτε, εγώ που με βλέπετε, έμπαινα στη θάλασσα από 8 χρονών. Επαγγελματικά όμως και μόνος μου άρχισα από τα 22 και μετά, όταν και απολύθηκα από φαντάρος». **«Και ποιο είναι το μεγαλύτερο ψάρι που έχετε ποτέ πιάσει»;** «Έχω πιάσει θυμάμαι μέχρι και 200 κιλά έναν ξυφίσι». **«Ποιες είναι οι πιο δύσκολες συνθήκες που έχετε αντιμετωπίσει»;** «Πολλές φορές τυχαίνει να έχει κακοκαιρία, ρεύματα δυνατά.

Πολλές φορές είναι τόσο δυνατά που σε τραβάνε μέσα ή που δε μπορείς καν να πας στα ανοιχτά το καϊκι». **«Τι είδους ψάρια πιάνετε καθημερινά»;** «Καθημερινά αυτή την εποχή έχει μπαρμπούνια, πολλές σουπιές, συναγρίδες, λίγα χταπόδια. Το καλοκαίρι έχει μελανούρια, σκάρους, και άλλα πολλά. Αλλά γενικά έχει απ' όλα». **«Και ποιος καιρός είναι ο ιδανικότερος για το ψάρεμα»;** «Ο πιο ιδανικός καιρός είναι ο βοριά, είναι πιο ήσυχος. Ενώ ο νοτιάς είναι καιρός που αλλάζει απότομα». **«Σας έχει τύχει ποτέ να**

χαθείτε στη θάλασσα»; «Όχι, με τα σύγχρονα μηχανήματα τώρα σχεδόν ποτέ δε χάνεσαι. Παλιά ήταν πιο δύσκολα τα πράγματα, τώρα γενικότερα όμως το να χαθείς γίνεται δύσκολο». **«Όταν δε ψαρεύετε στο καϊκι αλήθεια, πως περνάτε το χρόνο σας»;** «Θα ψάξω καλαμάρια αρχικά. Μόλις σταματήσω, θα πάω να φάω ένα κομμάτι ψωμί, θα πέσω λίγο να κοιμηθώ και έπειτα θα πάω ξεκούραστος να τελειώσω το ψάρεμα». **«Ποιο είναι το πιο σπάνιο για τις θάλασσές μας, είδος ψαριού που έχετε πιάσει»;** «Γύρω τελευταία έχει ψάρια που δεν είχε η Μεσόγειος, όπως κάποια Λεοντόψαρα και Λαγόψαρα». **«Και ποιο ψάρι θεωρείται για σας πιο ακριβό»;** «Το πιο ακριβό ψάρι αυτά τα χρόνια θεωρείται η συναγρίδα, το φαγκρί και το μπαρμπούνη». **«Για το τέλος, θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας μια ξεχωριστή θετική εμπειρία σας»;** «Τι να σας πω, κάθε μέρα για μένα, παρά τις πολλές δυσκολίες, είναι μια ευλογία, μια ξεχωριστή θετική εμπειρία. Θυμάμαι που λέτε μια μέρα, σηκώθηκα απο την αυγή, ο καιρός ήταν νοτιάς και ήταν χειμώνας. Όταν με το καλό ηρέμησε ο καιρός, πήγα στο καϊκι μου, μιας και είχα καιρό να πάω. Ρίχνω τα δίχτυα μέσα στη θάλασσα, μετά από κάποια ώρα τα βγάζω και τι να δω; Είχα μαζέψει πάνω 35 ολόκληρες συναγρίδες. Δυνατή, συγκλονιστική εμπειρία. Αυτά τα χρόνια όμως είναι δύσκολο να βρεις τέτοιου είδους ψάρια και σε τόσο μεγάλες ποσότητες». «Ήταν υπέροχα όλα, μα περισσότερο αυτά που με τόση ζεστασιά και αγάπη για το επάγγελμά σας μας είπατε, σας ευχαριστούμε πολύ».

Συνέντευξη από ένα παλιό ναυτικό, τον παππού μου

Αντώνη
Παπαγεωργίου

Φίλιππος Παπαγεωργίου
ΣΤ' Τάξη Δημοτικό Σχολείο Κάσου

Φωτογραφίες & Σκίτσο: Φίλιππος Παπαγεωργίου

Για ποιον λόγο αποφάσισες να δουλέψεις στα καράβια;

Η ανάγκη με πήρε. Ήθελα να δουλέψω. Στην Κάσο δεν είχε δουλειές, έπρεπε να βγω στα καράβια. Έκανα τέσσερα μπάρκα από το 1957 έως το 1963.

Τι πόστο είχες;

Όταν πρωτομπάρκαρα ήμουν καθαριστής. Καθαρίζα τις μηχανές από τα λάδια. Μετά από τρεις μήνες μπήκα θερμοσστής. Αναβα τη φωτιά για να δουλεύει η μηχανή με τον ατμό. Στα επόμενα μπάρκα, σε καράβια του Κασιώτη Κουλουκουνητή, δούλεψα λαδός στη μηχανή.

Τι ταξίδια έκανες; Είχαν μεγάλες δυσκολίες;

Δεν έκανε συγκεκριμένα δρομολόγια το καράβι. Κάθε μπάρκο διαρκούσε ένα, ενάμιση χρόνο, μπορεί και δύο. Πήγα Ιαπωνία, Καναδά, Αυστραλία, Ινδία, Ιταλία και σε διάφορα άλλα μέρη.

Τα ταξίδια είχαν φουρτούνες και μπονάτσες. Σε ένα μου ταξίδι η εταιρεία πούλησε ένα Liberty κι έπρεπε κάποιος να παραστεί. Στείλανε λοιπόν τον καπετάν Εζέπη Κουτλάκη κι αργότερα εμένα. Με στείλανε από την Αμερική, όπου ήμουν μπαρκαρισμένος, μέσω Καναδά στο λιμάνι που βρισκόταν το Liberty, παλιό καράβι. Ήταν μέρες Χριστουγέννων. Πήραμε το φορτίο και φτάσαμε στην Αλάσκα, φόρτωσε κι από κει και ξεκινήσαμε για τις Ινδίες να το παραδώσουμε. Μετά από αρκετές μέρες ταξιδιού, το καράβι έπαθε ρήγμα, έβαζε νερά και πήρε κλίση. Ήμασταν τυχεροί και δεν έκανε φουρτούνα. Σιγά σιγά φτάσαμε στην Ιαπωνία, ξεφορτώσαμε, το έφτιαξαν και ξαναφορτώσαμε για Ινδίες. Τρεις μήνες διήρκεσε αυτό το ταξίδι. Όταν φτάσαμε εκεί μας έβαλαν 17 άτομα σε ένα αεροπλανάκι για Βομβάη κι από κει με μεγάλο αεροπλάνο φτάσαμε Ελλάδα. Δεν μας είχαν κάνει όμως εμβόλιο για την χολέρα στην Ινδία κι έτσι μας μετέφεραν στο Κέντρο Λοιμωδών όπου μείναμε τρεις μέρες καραντίνα. Ήταν η μεγαλύτερη περιπέτεια που έζησα.

Γιατί σταμάτησες να μπαρκαρείς;

Η οικογένειά μου ήταν αγροτική. Αφού μάζεψα κάποια χρήματα, έπρεπε να αναλάβω τα ζώα και τα χωράφια της οικογένειας. Αυτό έγινε στη συνέχεια το κύριο επάγγελμά μου.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ

Το άγνωστο λιβάδι στο βυθό του Αιγαίου

Βαρκάδου Βασιλεία, Ε΄ τάξη
Γιακουμάκη Μελίνα, Δ΄ τάξη
Γρύλλη Ηλιάννα, Ε΄ τάξη

Μακρή Βαρβάρα, Δ΄ τάξη
Ματσούρη Ειρήνη, Δ΄ τάξη
Δημοτικό Σχολείο Λειψών

Σκίτσο: Βασιλεία Βαρκάδου

Γνωστό και ως «γρασίδι του Ποσειδώνα» ή πιο απλά ποσειδωνία, το είδος Posidonia oceanica απαντάται μόνο στη Μεσόγειο θάλασσα. Το γεγονός αυτό καθιστά το είδος εμβληματικό για τους λαούς της Μεσογείου - ένα υποθαλάσσιο αντίστοιχο της ελιάς.

Τα λιβάδια Ποσειδωνίας, το πλέον σημαντικό οικοσύστημα της Μεσογείου, έχει εξαφανιστεί κατά τουλάχιστον ένα τρίτο τις τελευταίες δεκαετίες. Μπροστά σε αυτή την ανυπολόγιστη καταστροφή για το θαλάσσιο οικοσύστημα, το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας «Αρχιπέλαγος» έχει αναλάβει δράση τα τελευταία χρόνια, προχωρώντας στη φύτευση λιβαδιών Ποσειδωνίας.

Το περασμένο καλοκαίρι, το «Αρχιπέλαγος» προχώρησε το τολμηρό εγχείρημα ακόμη παρακάτω: συγκεντρώνοντας περισσότερους από 12.000 σπόρους από τη σπάνια περσινή καρποφορία των θαλάσσιων λιβαδιών, τους καλλιέργησε σε εργαστήριο κι έπειτα προχώρησε στην εμφύτευσή τους στο υπό δημιουργία Καταφύγιο Θαλάσσιας Ζωής Αιγαίου στους Λειψούς. Πρόκειται για μια μέθοδο που δεν είχε ξαναχρησιμοποιηθεί στο παρελθόν στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα είναι ήδη θεαματικά, και το «Αρχιπέλαγος» απενίξει με αισιοδοξία το μέλλον, προσδοκώντας ότι μπορεί να προχωρήσει σε αντίστοιχη εμφύτευση και σε πολλά άλλα μέρη της Ελλάδας.

Σκίτσο: Ειρήνη Ματσούρη

Σκίτσο: Βαρβάρα Μακρή

Το «Αρχιπέλαγος» πραγματοποιεί δράσεις σχετικές με την προστασία των λιβαδιών Ποσειδωνίας εδώ και περίπου είκοσι χρόνια. Πρόκειται για μια πολύ ουσιαστική πρωτοβουλία, καθώς, η Αναστασία Μηλιού, διευθύντρια Έρευνας του Ινστιτούτου, «σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, έχει καταστραφεί το 34% των θαλάσσιων λιβαδιών. Μια καταστροφή που οφείλεται στην ανθρώπινη δραστηριότητα, όπως η ανεξέλεγκτη αγκυροβολία, οι καταστροφικές πρακτικές αλιείας και η εντατική ιχθυοκαλλιέργεια κοντά σε λιβάδια Ποσειδωνίας.

Η Ποσειδωνία, δεν πρόκειται απλά για φύκη, αλλά για ένα ανώτερο είδος φυτού. Είναι το "δάσος" των θαλασσών μας. Είναι υπεύθυνο όχι μόνο για την καθαρότητα, αλλά και για την παραγωγικότητα των θαλασσών μας, αφού εκεί ζουν περισσότερα από τριακόσια είδη χλωρίδας και περισσότερα από χίλια είδη θαλάσσιων ζώων». Μάλιστα, τα λιβάδια Ποσειδωνίας είναι τόσο ευεργετικά που «έχουν τη δυνατότητα να απορροφήσουν 35 φορές περισσότερο άνθρακα σε σχέση με τα τροπικά δάση».

Σκίτσο: Παπαδέλια Ιγασία

Σκίτσο: Ελπίδα Γιακουμάκη

Σκίτσο: Ηλιάννα Γρύλλη

Σκίτσο: Μελίνα Γιακουμάκη

Σκίτσο: Στέλιος Βασιλικός

Σκίτσο: Ηλιάννα Γρύλλη

Σκίτσο: Αντωνία Καλτέρα

Σκίτσο: Βασιλεία Βαρκάδου

Οι θαλάσσιοι θησαυροί της Κάσου

Φωτογραφία: Νίκος Κουκούλας

Η Κάσος θεωρείται από την αρχαιότητα νησί-πέραςμα. Αυτό όπως και άλλοι παράγοντες οδήγησαν στο να έχει ένα μεγάλο αρχαιολογικό πλούτο, ακόμη ανεξερεύνητο σε έναν βαθμό. Μιλήσαμε με την αρχαιολόγο κα Ξανθή Αργύρη, η οποία διεξάγει μαζί με την ομάδα της υποβρύχια αρχαιολογική έρευνα εδώ και 5 χρόνια στην περιοχή μας για να μάθουμε παραπάνω.

Γεωργία-Ειρήνη Μηνά, Β' Λυκείου
Ριάννα Μάρη, Β' Γυμνασίου
Γυμνάσιο Α.Τ. Κάσου

Φωτογραφία: Νίκος Κουκούλας

Φωτογραφία: Στέλιος Αποστόλης

Φωτογραφία: Στέλιος Αποστόλης

Φωτογραφία: Στέλιος Αποστόλης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ κ. Ξανθή Αργύρη

- 1 | Τι έχετε ανακαλύψει ως σήμερα στα νερά της Κάσου και της γύρω περιοχής:**
 Στα 5 χρόνια που διεξάγεται η υποβρύχια αρχαιολογική έρευνα στην Κάσο, έχουμε ανακαλύψει συνολικά 10 αρχαία και νεότερα ναυάγια, μία λιμενική εγκατάσταση και μεγάλο αριθμό μεμονωμένων ευρημάτων, κυρίως κεραμική.
- 2 | Ποια νέα στοιχεία για την παράδοση και τον πολιτισμό της αρχαίας Κάσου μάς αποκαλύπτουν τα αντικείμενα και τα ναυάγια, τα οποία έχετε ανακαλύψει στις καταδύσεις σας:**
 Αυτό που επιβεβαιώνεται για πρώτη φορά με αρχαιολογικά δεδομένα είναι ότι η Κάσος αποτελούσε κατά την αρχαιότητα ένα νησί-πέραςμα. Οι θαλάσσιοι δρόμοι που ένωναν την Αίγυπτο και την Ανατολική Μεσόγειο με το Αιγαίο περνούσαν από την θάλασσα της Κάσου.
- 3 | Πόσα ναυάγια έχετε βρει μέχρι τώρα; Ποιο είναι το σημαντικότερο εύρημά σας;**
 Κάθε εύρημα που ανακαλύπτεται μας διηγείται ένα κομμάτι της ιστορίας μας. Έτσι, όλα τα ευρήματα που έχουμε βρει στην Κάσο είναι μοναδικά και είναι δύσκολο να διαλέξω το σημαντικότερο. Με βάση τα ιστορικά και επιστημονικά ερωτήματα που θέτουν και απαντούν, μπορώ να ξεχωρίσω τρία ευρήματα: το αρχαιότερο εύρημα που έχει βρεθεί στη θάλασσα της Δωδεκανήσου, ένα αγγείο με μία λαβή που χρονολογείται στην 3η χιλιετία π.Χ., ένα ναυάγιο του 2ου αιώνα μ.Χ. με φορτίο λαδιού από την Ισπανία και την Αφρική, και ένα ναυάγιο του 8ου-9ου αιώνα μ.Χ. που μας δίνει πληροφορίες για την οικονομία και το εμπόριο σε μία περίοδο της Βυζαντινής ιστορίας που απουσιάζουν οι γραπτές πηγές.
- 4 | Γνωρίζετε ηλικία για κάθε αντικείμενο που έχετε βρει;**
 Ναι. Η ταυτοποίηση των ευρημάτων και η χρονολόγησή τους αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι της δουλειάς μας.
- 5 | Μπορείτε να μας περιγράψετε με λίγα λόγια πώς γίνονται οι έρευνες και τα μέλη της ομάδας σας;**
 Επιλέγουμε μία περιοχή και την ερευνούμε συστηματικά με καταδύσεις (διανύοντας παράλληλες προς την ακτή διαδρομές, σε διαφορετικά βάθη, και παρατηρώντας τον βυθό) με σκοπό να εντοπίσουμε θέσεις αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Στη θάλασσα σημεία ενδιαφέροντος μπορεί να είναι άγκυρες, κεραμική, ναυάγια, λιμενικές εγκαταστάσεις, καταβυθισμένοι οικισμοί κ.α. Στη συνέχεια, τεκμηριώνουμε τα ευρήματα στον βυθό, με σχέδια, φωτογραφίες, μετρήσεις, βίντεο, τρισδιάστατα μοντέλα κ.α. και ανελκύουμε δειγματοληπτικά κάποια αντικείμενα που θα μας βοηθήσουν να τα ταυτίσουμε και να τα χρονολογήσουμε.
 Η ομάδα μας είναι διεπιστημονική και αποτελείται από αρχαιολόγους, συντηρητές, ιστορικούς, δύτες, τοπογράφους-μηχανικούς, αρχιτέκτονες, βιολόγους, γεωλόγους, φωτογράφους και άλλο εξειδικευμένο προσωπικό.
- 6 | Με αφορμή το σημερινό εορτασμό της ημέρας της Γυναίκας (8 Μαρτίου 2024) και μιας και ηγείστε αυτής της έρευνας, θα θέλατε ως γυναίκα αρχαιολόγος να στείλετε ένα μήνυμα;**
 Καλούμαστε από μικρή ηλικία να διαλέξουμε έναν επαγγελματικό δρόμο στον οποίο θα αφιερώσουμε ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής μας. Είναι σημαντικό να διασφαλίσουμε ότι έχουμε την ελευθερία να επιλέξουμε αυτό το μονοπάτι χωρίς περιορισμούς ή προκαταλήψεις. Η επιστήμη δεν έχει φύλο. Η ημέρα της γυναίκας αναδεικνύει την ανάγκη να ενθαρρύνουμε την ισότητα και την ευκαιρία για όλους. Οφείλουμε να προωθήσουμε μια κουλτούρα όπου οι άνθρωποι έχουν ίσες ευκαιρίες να ακολουθήσουν τα όνειρά τους και να επιδιώξουν τους στόχους τους με πάθος και αφοσίωση.
- 7 | Σας αρέσει η δουλειά σας;**
 Αγαπάω την αρχαιολογία και την θάλασσα και με συγκινούν οι ιστορίες που βρίσκονται κρυμμένες στον βυθό της. Σημαντικό δεν είναι μόνο το εύρημα, αλλά όσα αυτό αποκαλύπτει για το παρελθόν και τον τόπο μας. Πέρα από μία δουλειά, αποτελεί για μένα προνόμιο και ευθύνη η διατήρηση και η προστασία της υποβρύχιας πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

ύλας

τολόπουλος

τολόπουλος

τολόπουλος

Για να έχουμε το νου μας...

Καμίτση Νικολέτα, Β' Γυμνασίου
Μαούνη Ουρανία, Γ' Γυμνασίου
Παππά Μαργαρίτα, Γ' Γυμνασίου
Τρικεριώτη Μαρία, Γ' Γυμνασίου
Γυμνάσιο Α.Τ. Φούρνων

Φωτογραφικό αρχείο:
Μάνου Μύτικα

Μιλήσαμε με τον κ.Μάνο Μύτικα, Αντιπρόεδρο του Ινστιτούτου Ιστορικών και Αρχαιολογικών Ερευνών «Κορσεαί» και επαγγελματία δύτε για ένα υπερσύγχρονο εργαλείο που ονομάζεται «Νους», που βοηθάει στην προστασία του βυθού και σύντομα θα εγκατασταθεί και στους Φούρνους.

Τι είναι το σύστημα Νους;

Είναι ένα σύστημα υποβρύχιας παρακολούθησης παραθαλάσσιων περιοχών, το οποίο δίνει σε ζωντανή μετάδοση εικόνα για το τι συμβαίνει στο βυθό-για όποιο σημείο εμείς επιλέξουμε. Πρόκειται για ένα καινοτόμο σύστημα προστασίας, ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που αναγνωρίζει εισβολείς ή και αλλοιώσεις χώρου, το οποίο στέλνει προειδοποιητικό σήμα.

Πώς ξεκίνησε η ιδέα κατασκευής του;

Από την ανάγκη του Υπουργείου Πολιτισμού να προστατεύσει υποβρύχιους αρχαιολογικούς χώρους. Εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στο αρχαίο ναυάγιο της Περιστερας στην Αλόνησσο. Έκτοτε έχει τοποθετηθεί και σε άλλες υποθαλάσσιες περιοχές, και, σύντομα, στους Φούρνους.

Ποια είναι η διάταξη του;

Υποβρύχιας κάμερες παρακολούθησης, οι οποίες έχουν έναν αλγόριθμο τεχνητής νοημοσύνης για την αναγνώριση αντικειμένων.
Υποβρύχια καλώδια οπτικών ινών, που καταλήγουν σε έναν σταθμό.
Υποβρύχιος κατανεμητής, ο οποίος είναι τύπου επεξεργαστής.
Σταθμός, ο οποίος τροφοδοτείται από ηλιακή ενέργεια και είναι ενεργειακά αυτόνομος.
Να σημειωθεί ότι σε περίπτωση κακόβουλης ενέργειας, όταν υπάρχει αστοχία στέλνεται προειδοποιητικό σήμα.

Σε ποιες περιοχές των Φούρνων θα τοποθετηθεί;

Στο ναυάγιο ν.13 (το πιο αρχαίο ναυάγιο-δύο αι.π.Χ.), στο ναυάγιο ν.15 (το οποίο βρίσκεται υπό ανασκαφή) και στο ναυάγιο ν.45 (το βαθύτερο ναυάγιο-65μ.).

Ποια είναι τα οφέλη του συστήματος;

Η προστασία της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς και η δυνατότητα να μπορεί ο κόσμος που δεν μπορεί να καταδυθεί να δει αυτά τα ναυάγια από τον υπολογιστή του.

Η αρχή της Άνοιξης

Σκίτσο:
Αικατερίνη Γιάννου

Δύο ιδιαίτερα νησιώτικα λουλούδια

Αικατερίνη Γιάννου Α' Λυκείου
Γυμνάσιο Α.Τ. Αγίου Ευστρατίου

Μελιγκάρια

Τα μελιγκάρια έχουν άσπρα πέταλα και βγαίνουν όλα μαζί σαν θαμνάκια. Αρχίζουν να ανθίζουν και να ξεφυτρώνουν κατά το τέλος του χειμώνα. Δεν έχουν ρίζες αλλά βολβό. Άμα βγάλεις το βολβό και τον ξαναφυτέψεις άλλου, μπορεί και να μην φυτρώσουν τα μελιγκάρια αλλά μόνο τα φύλλα του. Η μυρωδιά τους είναι χαρακτηριστική και την καταλαβαίνεις από πολύ μακριά.

Φωτογραφία:
Πολυξένη
Μουστακάκη

Φωτογραφικό αρχείο: Βύρωνια Μανικάκη

Νάρθηκας

Τον νάρθηκα τον βρίσκεις, στον Άγιο Ευστράτιο, πιο συχνά στο βουνό παρά μέσα στον οικισμό. Βρίσκονται πάνω στις πλαγιές ή κοντά σε πολλά δέντρα ή σε μικρές πεδιάδες. Το φυτό έχει παχύ βλαστό. Τα φύλλα του είναι λεπτά και μοιάζουν με αυτά του άνηθου. Τα φύλλα στην βάση του νάρθηκα είναι μεγάλα και όσο ανεβαίνουν προς τα πάνω είναι πιο μικρά. Τα άνθη του είναι σχηματισμένα σαν μικρά μπουκετάκια, με πολλά λουλουδάκια. Το χρώμα των ανθών του είναι κίτρινο. Δεν έχουν κάποια ιδιαίτερη μυρωδιά, αλλά έχουν μία ιδιαίτερη ομορφιά, όταν τα βλέπεις μοιάζουν σαν μικρά δεντράκια.

Φωτογραφία:
Αικατερίνη Γιάννου

Μια βιβλιοθήκη αγκαλιά με τη θάλασσα

Φωτογραφίες: Ειρήνη Κουβαρά

Καλλιρένια Χατζηπέτρου
Γαβρίλια Βρετού

Δ' Τάξη Δημοτικό Σχολείο Κάσου

Στην Κάσο, υπάρχει ένα κτίριο που αγκαλιάζει τη θάλασσα και είναι στέκι πολιτισμού και τεχνών. Είναι η Δημοτική Βιβλιοθήκη του νησιού, που χάρη στη μαμά της Γαβρίλιας και υπεύθυνη της βιβλιοθήκης, Ειρήνη Κουβαρά, μάθαμε πολλά πράγματα για το κτίριο αυτό. Η βιβλιοθήκη χτίστηκε το 1952 μετά από δωρεά του Νικόλαου Γ. Μαυρή. Αρχικά τα βιβλία ήταν λίγα και δεν ήταν ταξινομημένα, όμως το 2021 ήρθε μία βιβλιοθηκονόμος, η κυρία Μαρία Γεραπετρίτη που βοήθησε με την ταξινόμηση αλλά και με τη βιβλιοδεσία κασιώτικων εφημερίδων από το 1912! Πλέον, τα βιβλία όχι μόνο είναι ταξινομημένα, αλλά και αγγίζουν τις 5.500 εγγραφές. Από λογοτεχνία, φιλοσοφία και θρησκεία μέχρι καλές τέχνες, κοινωνικές επιστήμες και εγκυκλοπαιδείες υπάρχουν μέσα. Υπάρχουν μέσα βιβλία, εφημερίδες αλλά και χάρτες από το 1900! Τώρα, η βιβλιοθήκη είναι γεμάτη παιδιά και δράσεις. Πολιτιστικές εκδηλώσεις, μαθήματα πιάνο, χορωδία στεγάζονται εδώ, ενώ φυσικά λειτουργεί ως δανειστική βιβλιοθήκη ενώ το καλοκαίρι οι άνθρωποι έρχονται και την χρησιμοποιούν ως ησυχαστήριο και αναγνωστήριο, δίνοντας πνοή στον τόπο. Στο μέλλον, υπάρχει στόχος να ψηφιοποιηθούν τα κασιώτικα βιβλία, για να τα βρίσκουν όλοι στο ίντερνετ. Επίσης, ο Δήμος ψάχνει και άλλα βιβλία της Κάσου που βρίσκονται αλλού, για να εμπλουτίσει τη συλλογή του. Τέλος, υπάρχουν έγγραφα του δωρητή της βιβλιοθήκης στη Γεννάδιο Βιβλιοθήκη, όπου θα γίνει προσπάθεια να έρθουν με κάποιον τρόπο στο νησί.

Γυαλί, ένα νησί - ορυχείο...

Κατερίνα Δερμπζάκη
Βασίλης Σακελλαρίου
Ντούσαν Μπρτσάρεβιτς
Ηλίας-Ντάντε Ανατολάκης Στουέφερ
Σπηλιανή Σφακιανού
 Δ' Τάξη Δημοτικού Σχολείου Νισύρου

Ευχαριστούμε τον Ιάσονα Αθανασιάδη για την παραχώρηση των φωτογραφιών

Πώς θα σας φαινόταν να σας μιλήσουμε για ένα νησί, που χρόνο με το χρόνο χάνει κάποια κομμάτια του; Κι αν αναρωτιέστε πώς γίνεται αυτό, η απάντηση είναι ότι λειτουργούν σε αυτό δύο ορυχεία, ένα ελαφρόπετρας κι άλλο ένα περλίτη. Πάμε λοιπόν να σας παρουσιάσουμε λίγα πράγματα για το Γυαλί, ένα ηφαιστειογενές νησί ανάμεσα στην Νίσυρο και την Κω...

Πριν επισκεφτούμε το νησί, επισκεφτήκαμε τον δήμαρχο Νισύρου κ. Χριστοφή Κορωναίο για να πάρουμε κάποιες πληροφορίες. Εκεί μάθαμε λοιπόν ότι η εξόρυξη ξεκίνησε το 1956 και ότι το Γυαλί ανήκει στο δήμο Νισύρου. Η Νίσυρος ωφελείται κοινωνικά και οικονομικά, αφού πολλοί κάτοικοι εργάζονται στο Γυαλί κι έτσι παραμένουν στη Νίσυρο, ενώ ο δήμος παίρνει ποσοστό από τα έσοδα της εταιρείας, με αποτέλεσμα οι παροχές προς τους κατοίκους να είναι μεγάλες.

Όταν ρωτήσαμε τον δήμαρχο για τη ρύπανση και μόλυνση της θάλασσας, ο δήμαρχος απάντησε ότι δεν υπάρχει, γιατί είναι εξαγωγή ελαφρόπετρας και ότι η μόνη επίπτωση στο περιβάλλον είναι η αφαίρεση της ελαφρόπετρας. Σύμφωνα με τον ίδιο η μόνη ρύπανση που υπάρχει είναι από τα μηχανήματα που λειτουργούν και τα πλοία που μεταφέρουν το προϊόν στο εξωτερικό.

Κι έτσι έφτασε η μέρα που επισκεφτήκαμε επίτελους το Γυαλί, αφού την πρώτη μέρα δεν τα καταφέραμε λόγω απαγορευτικού, κάτι που συμβαίνει συχνά. Επιβιβαστήκαμε στο καραβάκι μαζί με τους εργάτες που κάνουν καθημερινά αυτή τη διαδρομή για να πάνε στη δουλειά τους. Η εμπειρία μας φάνηκε συναρπαστική!

Το ξέρετε ότι το Γυαλί, πήρε το όνομά του από τον οψιδιανό, το πέτρωμα που χρησιμοποιούσαν οι πρωτόγονοι για τα εργαλεία τους; Αφού μαζέψαμε λοιπόν όσο περισσότερο οψιδιανό μπορούσαμε, συναντήσαμε τον υπεύθυνο της εταιρείας κ. Αντώνη Κοτσαμπάσογλου στο γραφείο του. Αφού μιλήσαμε για πολλά ζητήματα, σχετικά με το περιβάλλον και τις εξορύξεις, τα είδη των ορυχείων, τη δημιουργία και τις χρήσεις της ελαφρόπετρας και πώς βοηθάει στην εξοικονόμηση ενέργειας, πού αυτή εξάγεται, φορέσαμε κράνη, γυαλιά και γιλέκα και ο κ. Αντώνης μας ξενάγησε στις ασφαλείς περιοχές του ορυχείου, όπου γνωρίσαμε κάποιους από τους εργαζόμενους, οι οποίοι μας εξήγησαν τα πόστα τους, ενώ επισκεφτήκαμε και το σπίτι του κ. Αντώνη, για να δούμε πώς είναι να ζει κάποιος μόνιμα, όπως γίνεται με κάποιους εργαζόμενους. Μετά από την ξενάγηση, επιστρέψαμε στο γραφείο για να του κάνουμε κάποιες ερωτήσεις. Αυτό που μας έμεινε

Ξενάγηση στα ασφαλή σημεία του ορυχείου από τον υπεύθυνο της εταιρίας κ. Αντώνη Κοτσαμπάσογλου

Οι μαθητές συνομήλησαν με τον δήμαρχο Χριστοφή Κορωναίο

Λίγα κομμάτια οψιδιανού

Η ξενάγηση συνεχίζεται

περισσότερο είναι η συλλογή του από πετρώματα και κρυστάλλους, ότι το νησί είχε επισκεφτεί πέρυσι ομάδα από το τμήμα ωκεανογραφίας για να μελετήσει το θαλάσσιο περιβάλλον, αλλά και όσα μας είπε σχετικά με τη μεταφορά ενός προϊστορικού οικήματος που έχει βρεθεί σε μια περιοχή του ορυχείου, κάτι που είχαμε μελετήσει πέρυσι, διαβάζοντας τις απόψεις των αρχαιολόγων και για το οποίο συζητήσαμε και με τον δήμαρχο.

Στη συνέχεια, ευχαριστήσαμε και αποχαιρέτησαμε τον κ. Αντώνη κι όταν ήρθε η ώρα να φύγουμε, πήραμε τον δρόμο της επιστροφής, αφού μαζέψαμε όσο οψιδιανό είχαμε αφήσει το πρωί!

Η επίσκεψή μας στο Γυαλί, θα μας μείνει αξέχαστη!!!

ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ το μοναδικό Μουσείο Γρίφων στην Ελλάδα

Αμφιλόχιος Μαλτέζος, Α' Γυμνασίου
Μαριλένα Ντερβίσι, Β' Γυμνασίου
Νίκος Καραβελάτζης, Β' Γυμνασίου
Ελένη Παγουρά, Β' Γυμνασίου
Σέβη Κοκά, Β' Γυμνασίου
Γυμνάσιο Α.Τ. Μεγίστης

Το μοναδικό Μουσείο Γρίφων στην Ελλάδα βρίσκεται στο Καστελλόριζο! Ιδιοκτήτης ο Πανταζής Χούλης, μια πολύπλευρη χαρισματική προσωπικότητα, που εδώ και χρόνια έχει ξεκινήσει έναν αγώνα να γράφεται το Καστελλόριζο «με δύο λάμδα όπως η Ελλάδα» σε πείσμα της διαστρέβλωσης της γραφής του νησιού μας. Ο Πανταζής τρέφει απίστευτο πάθος για τους γρίφους, τον ελληνικό πολιτισμό, το Καστελλόριζο και λατρεύει τη φύση. Γεννήθηκε στην Αυστραλία και σε ηλικία έξι ετών επέστρεψε με την οικογένειά του στο Καστελλόριζο. Φοίτησε για 1,5 χρόνο στη Σαντραπεία Αστική Σχολή, το κτήριο όπου στεγάζεται το Δημοτικό. Συνέχισε το σχολείο στη Ρόδο και σπούδασε μαθηματικός στο Πανεπιστήμιο του Ηρακλείου. Το ανήσυχο πνεύμα του τον οδήγησε πάλι στο Περθ της μακρινής Αυστραλίας. Αρχικά, απόκτησε μεταπτυχιακό δίπλωμα και στη συνέχεια διδακτορικό. Με τις δημοσιεύσεις του έγινε γρήγορα παγκοσμίως γνωστός και επί μία πενταετία δίδαξε στο Πανεπιστήμιο του Περθ. Δεν μπορούσε, όμως, να ξεχάσει το αγαπημένο του Καστελλόριζο και επέστρεψε στη γενέτειρα των παππούδων του. Εκεί σε ένα σπίτι κτισμένο το 1887, που επιβίωσε δύο πολέμους, τον καταστροφικό σεισμό των 8 Ρίχτερ του 1926 και την φοβερή πυρκαγιά που αποτέλειωσε ότι είχε απομείνει στο νησί από τους βομβαρδισμούς των γερμανών δημιούργησε το Μουσείο Γρίφων.

Μία χρωματιστή πινακίδα, που παραπέμπει σε σταυρόλεξο και ένα χρωματιστό, φιδίσιο μονοπάτι οδηγούν στο Μουσείο Γρίφων του Πανταζή Χούλη. Στη συλλογή του έχει περίπου 4500 γρίφους. Ανάμεσά τους υπάρχουν και κάποια συλλεκτικά κομμάτια, όπως το πρώτο ηλεκτρονικό παιχνίδι. Πρωτότυποι γρίφοι, κατασκευασμένοι από τον ίδιο τον Πανταζή αριθμούν τους 300-400. Υπάρχουν πολλά μουσεία γρίφων σ' όλο τον κόσμο. Μόνο τρία, όμως, υπάρχουν παγκοσμίως στο είδος του Μουσείου Γρίφων του Καστελλορίζου. Αυτό που τα διαφοροποιεί από τα υπόλοιπα είναι ότι είναι διαδραστικά και διαθέτουν μεγάλη ποικιλία από γρίφους. Ο Πανταζής, ο οποίος θεωρείται από τους κορυφαίους γριφολόγους παγκοσμίως, δίνει ιδιαίτερη σημασία στους εκπαιδευτικούς γρίφους και έχει κατασκευάσει και δύο επιτραπέζια. Το Μουσείο Γρίφων τον ενέπνευσε να δημιουργήσει τον Σύλλογο «Ένωση Ιδεών Γρίφων Μαθηματικών (Ε.Ι.Γ.Μ.Α.)». Επίσης, τον οδήγησε στην ιδέα της διοργάνωσης του Φεστιβάλ Γρίφων – παιχνίδια επιστήμης, το οποίο πραγματοποιείται με μεγάλη επιτυχία τα τρία τελευταία χρόνια στο Καστελλόριζο με πολλά δρώμενα.

Στα φεστιβάλ υπάρχουν σταθερές θεματικές, αλλά και διαφορετικές δράσεις κάθε φορά. Και τι δεν έχουμε ζήσει!

Γρίφους, βιωματικά εργαστήρια, επιστημονικές δράσεις, μαθηματικά μαγικά τρικ από τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης Μιχάλη Λάμπρου. Stand up Science από τους Science Reactors, εκθέσεις απτικών γρίφων, κινηματογραφικά/μουσικά εργαστήρια, αγώνες γρίφων, εκπαιδευτικά προγράμματα που συνδυάζουν την τέχνη και την επιστήμη, αστροπαρατήρηση και ηλιοπαρατήρηση, σύνδεση με το CERN με τη βοήθεια του Δημόκριτου, εκπαιδευτική ρομποτική, βιωματικά εργαστήρια ανάπτυξης δημιουργικότητας από το Ινστιτούτο Πληροφορικής (ITE), βιολογία για όλους: πειράματα και εργαστήρια από το Ινστιτούτο Παστέρ, πειράματα χημείας (Science is Fun). Μέσα από απλά πειράματα καταλάβαμε τι σημαίνει κλιματική αλλαγή. Διασκεδάσαμε αφάνταστα με τη διαλεύκανση του εγκλήματος: «Ποιος έκλεψε τα λουκούμια από το σχολείο;» χρησιμοποιώντας τη βιολογία, τη χημεία και τη φυσική. Μέσα από escape rooms μάθαμε σημαντικά πράγματα για την υγεία μας. Φέτος, μάθαμε για τον μηχανισμό των Αντικυθήρων και δεν χορταίναμε να παίζουμε με τα γρανάζια. Πρώτη φορά που χτύπησε το

κουδούνι και δεν πεταχτήκαμε να βγούμε έξω. Ανεξίτηλη θα μείνει στη μνήμη μας η εξαιρετική ομιλία του ακαδημαϊκού κ. Σταμάτη Κριμιζή όχι μόνο για την ζωντανή παρουσίαση του εντυπωσιακού σχεδιασμού των προγραμμάτων πλοήγησης στο διάστημα αλλά και για τις σοφές παρααινέσεις και προτροπές που μας έδωσε. Μεγάλη εντύπωση μας έκανε και η παρουσίαση και τα παιχνίδια με τους μετεωρίτες από τον καθ. του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Δρ. Ιωάννη Μπαζιώτη. Χρησιμοποιώντας τρισδιάστατους γρίφους, οι αλγεβρικές ταυτότητες απέκτησαν νόημα. Στα Φεστιβάλ Γρίφων, πηγή των οποίων είναι, όπως προαναφέρθηκε, το Μουσείο Γρίφων, συμπεριλαμβάνονται ξεναγήσεις στο Μουσείο Γρίφων, πεζοπορία, παιχνίδια πλοήγησης από το «Πλήρωμα 94», παραμύθια, χορευτικά, συναυλίες και πολλά άλλα. Για τα φεστιβάλ έρχονται στο Καστελλόριζο και παιδιά από άλλα νησιά και έχουμε δημιουργήσει πολύ καλές φιλίες. Φέτος, μας επισκέφτηκαν από τη Ρόδο, τη Σύμη και τη Χάλκη. Λατρεύουμε τα Φεστιβάλ Γρίφων και ανυπομονούμε για το επόμενο.

Τα "Θρανιά στο Αιγαίο" προτείνουν συνταγές

Συνταγές με Ζαφορά

Ο ζαφοράς ή αλλιώς σαφράν είναι ένα μωβ λουλουδάκι, όπου στην Ασυτπάλαια είναι αυτοφυές. Το συλλέγουν οι ντόπιοι από τα βουνά του νησιού κάθε χρόνο, διότι το χρησιμοποιούν σε πολλές συνταγές. Θα σας παρουσιάσουμε δυο από τις πιο δημοφιλείς.

Λαζάνια Ασυτπάλαια

Χρήστος Ανασοντζής, ΣΤ' Τάξη Δημοτικού Σχολείου Ασυτπάλαιας

Εκτέλεση:

Σ' ένα μπολ αναμειγνύουμε πρώτα όλα τα υγρά υλικά για τη ζύμη και προσθέτουμε σιγά σιγά το αλεύρι μέχρι να γίνει ένα σκληρό ζυμάρι.

Σε ένα μπρίκι στεγνώνουμε το ζαφορά (σαφράν). Το χτυπάμε στο γουδί να γίνει σκόνη και το διαλύουμε σε ελάχιστο ζεστό νερό. Το ρίχνουμε στη χλωρή και προσθέτουμε αλάτι και πιπέρι.

Κόβουμε τη ζύμη σε κομμάτια και την περνάμε από το μύλο για να γίνει πολύ λεπτή. Έπειτα κόβουμε τη ζύμη σε τετραγωνάκια, τα γεμίζουμε και τα κλείνουμε σε σχήμα καραμέλας. Βράζουμε σε αλατισμένο νερό, μέχρι να ανέβουν στην επιφάνεια. Σουρώνουμε και περιχύνουμε με καυτό βούτυρο.

Υλικά

Ζύμη

- 1 κιλό αλεύρι γ.ο.χ.
- 600 γρ. νερό
- 1 κ.γ. αλάτι
- 1 φλυτζανάκι του καφέ λάδι

Γέμιση

- 1 χλωρή (μαλακό τυρί)
- 3 γρ. ζαφορά (σαφράν)
- Αλάτι
- Μπαχαρί

Λαμπρόπιτες Αστυπάλαια

Γιάννης Γεωργούλης
ΣΤ' Τάξη Δημοτικού Σχολείου Αστυπάλαιας

Εκτέλεση:

Για τη ζύμη βάζουμε σ' ένα μπολ το αλεύρι και το baking powder και στη συνέχεια προσθέτουμε το γάλα χλιαρό, το αυγό, τη μαγιά, το λάδι και στο τέλος το βούτυρο. Ζυμώνουμε όλα τα υλικά μαζί μέχρι να γίνει μια μαλακή ζύμη. Την αφήνουμε να ξεκουραστεί για μια ώρα.

Για τη γέμιση λιώνουμε με ένα πιρούνι το τυρί σ' ένα μπολ, προσθέτουμε τα χτυπημένα αυγά, τα μπαχαρικά, αλάτι, πιπέρι και το ζαφορά (αφού τον έχουμε βάλει σε ένα τηγανάκι στη φωτιά για να μαραθεί και τον έχουμε τρίψει με το χέρι μας να γίνει σκόνη).

Όταν φουσκώσει η ζύμη ανοίγουμε μικρά μπαλάκια σε στρογγυλούς δίσκους, απλώνουμε το τυρί και κλείνουμε στα τέσσερα. Αφήνουμε τις λαμπρόπιτες να φουσκώσουν στο ταψί και στο τέλος τις αλείφουμε με αυγό.
Ψήνουμε στους 180 βαθμούς μέχρι να ροδίσουν (ανάλογα με το μέγεθός και το πάχος τους από 20-35 λεπτά).

Υλικά Ζύμη

- 1 ½ κιλό αλεύρι
- 250 γρ. βούτυρο
- 1 ποτηράκι του κρασιού αραβοσιτέλαιο
- 750 γρ. γάλα
- 1 αυγό
- 1 baking powder
- 2 φακελάκια μαγιά (διαλυμένες σε ζεστό νερό)
- Αλάτι

Γέμιση

- 1 κιλό χλωρή (μαλακό τυρί)
- 3 γρ. ζαφορά (σαφράν)
- 1 αυγό
- Μπαχαρί, πιπέρι, μοσχοκάρυδο
- 1 αυγό για το άλειμμα

Κατιμέρια Φούρνων

Κωνσταντίνα Μαρκάκη, Α' Λυκείου Φούρνων

Υλικά

- Αλεύρι που φουσκώνει μόνο του
- Μαγιά
- Αλάτι
- Χλιαρό νερό
- Μυζήθρα ή τυρί
- 1 γιαούρτι

Ώρα για κολατσιό...

Εκτέλεση:

Βάζουμε το αλεύρι, το γιαούρτι, τη μαγιά, λίγο αλάτι και χλιαρό νερό σε μία λεκάνη και ανακατεύουμε μέχρι να γίνει ζύμη.

Αφήνουμε να ξεκουραστεί και ανοίγουμε τα κατιμέρια μας. Τηγανίζουμε σε καυτό λάδι. Πασπαλίζουμε με μυζήθρα ή τυρί.

Γεμιστό Κατσικάκι Λειψών

Γεωργία Βαβουλά-Κάβουρα
Ε' Τάξη Δημοτικού Σχολείου Λειψών

Υλικά

- 1 κατσίκι με τη συκωταριά
- 1 μπουκάλι γλυκό κρασί
- 1 κιλό ρύζι κίτρινο
- Δυόσμος, αλάτι, πιπέρι, κύμινο
- Ελαιόλαδο
- 2 σάλτσες πουμαρό ή από φρέσκια ντομάτα
- 8 μέτρια κρεμμύδια

Εκτέλεση:

Πλένουμε το κατσίκι και το τοποθετούμε σε ένα ταψί. Έπειτα βάζουμε σε ένα μπωλ το κρασί, τα μπαχαρικά, τη 1 σάλτσα για να γίνουν ένα μείγμα και τα αλείφουμε μέσα-έξω από το κρέας.

Τ' αφήνουμε στην άκρη και ετοιμάζουμε τη γέμιση. Κόβουμε τη συκωταριά σε πολύ μικρά κομμάτια και τα βάζουμε σ' ένα βαθύ τηγάνι ή κατσαρόλα. Τα τσιγαρίζουμε ρίχνοντας τα μπαχαρικά. Ψιλοκόβουμε τα κρεμμύδια και τα βάζουμε μαζί με τα τσιγαρισμένα συκωτάκια. Αφού σωταριστούν ρίχνουμε 2 ποτήρια γλυκό κρασί. Προσθέτουμε την υπόλοιπη σάλτσα και 2 ποτήρια νερό και τα αφήνουμε να μαγειρευτούν για 30 λεπτά.

Ρίχνουμε το ρύζι μας και σβήνουμε αμέσως τη φωτιά, ανακατεύοντας τα. Έπειτα αφού προσθέσουμε το δυόσμο στη γέμιση αρχίζουμε και γεμίζουμε την κοιλιά του κατσικιού. Αφού τελειώσουμε και το ράψουμε, αλείφουμε πάλι από το μείγμα το αρχικό. Το βάζουμε στο φούρνο στους 200 βαθμούς για όσο κρίνετε εσείς (εξαρτάται από τα κιλά του κατσικιού).

Καλή όρεξη.

Τα παιδιά παίζει!

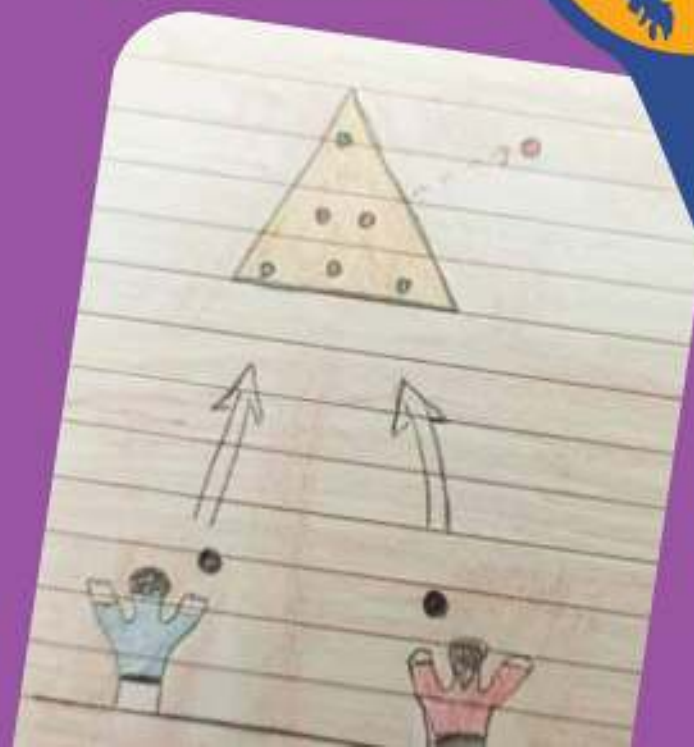
Τα παιδιά από τους Φούρνους μας μαθαίνουν πως παίζονται τοπικά παιχνίδια

Ευηάννα Καμίση, Α' Λυκείου Φούρνων

Τρίγωνο με μπίλιες

- 1 Σχηματίζουμε ένα τρίγωνο στο χώμα με ξύλο.
- 2 Τοποθετούμε μέσα στο τρίγωνο μπίλιες τόσες, όσες είναι και τα άτομα που συμμετέχουν στο παιχνίδι.
- 3 Με τη σειρά ο κάθε παίχτης σηματοδεύει με μία μεγαλύτερη μπίλια όσες περισσότερες προσπαθώντας να τις βγάλει εκτός τριγώνου.
- 4 Ο παίχτης που θα βγάλει τις περισσότερες μπίλιες είναι και ο νικητής.

Σκίτσο: Κωνσταντίνα Μαρκάκη

Σχεδιασμός και Υλοποίηση

Αναγέννηση
& Πρόοδος

Δημοσιογραφική Καθοδήγηση και Υποστήριξη

Αποκλειστικός Δωρητής

ΙΣΝ / SNF

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

επιχειρώντας οφέλησος | empowering humanity